

Erfaringer fra 10 samtalesaloner

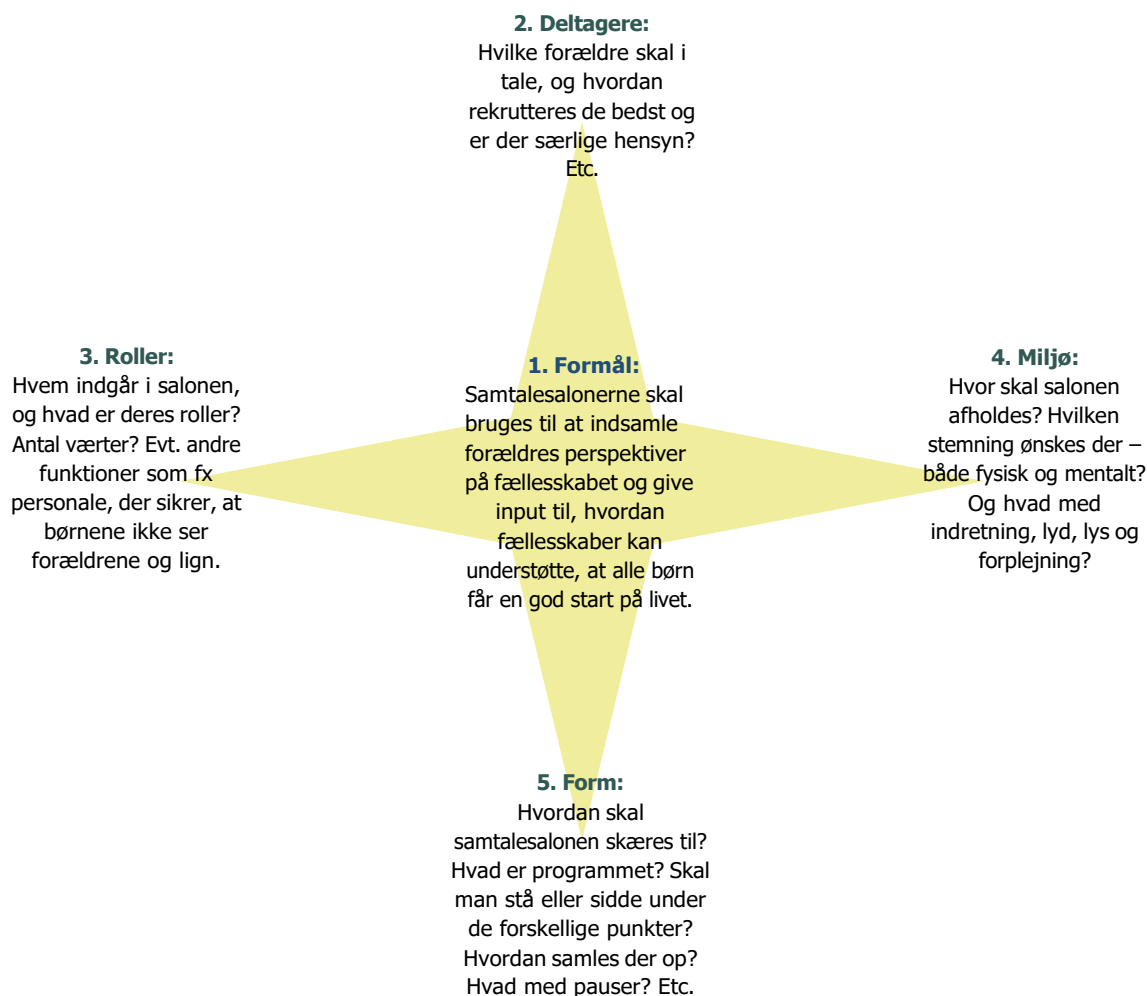
Pointer fra og opmærksomhedspunkter på samtalesalon-konceptet

"Det var virkelig spændende at være med til – jeg følte mig sådan rigtig vigtig og betydningsfuld"

Sådan udtalte en enlig mor til et vuggestuebarn efter, at hun havde brugt to timer på at deltage i en samtalesalon. Denne kommentar er sigende for, hvorfor dataindsamlings-metoden gav så god mening. For der kom en masse data ud af de afholdte saloner, men for de forældre som deltog, gav processen i sig selv også mening.

SUS har indgået som gennemgående dataindsamler på tværs af de 10 afholdte saloner. Dokumentet her omhandler pointer og opmærksomhedspunkter, som SUS har noteret sig undervejs i processen.

Alle opmærksomhedspunkterne taler på forskellig vis ind i designstjernen – en simpel model, som også kan være brugbar som tjekliste ved fremtidige samtalesaloner.

Forberedelse og værtskab – øvelse og ejerskab

Alle tog værtskabet på sig, havde dækket op og taget stilling til de mest optimale rum, belysning, forplejning osv. Og det betød helt klart noget for forældrene, at der var gjort noget særligt ud af det.

Igen var det med til at understøtte oplevelsen af, at de og deres besyv var vigtige og betydningsfulde.

Alle saloner gik godt, og værtskabet var upåklageligt, men det distrikt, som havde været mest inddraget i udvikling af konceptet og havde nået at lave en indledende test/prøvehandling havde et naturligt forspring. De forudgående overvejelser, medskabelsen og testen lod til at give en større ro i værtsrollen og ejerskab til processen. Det gav en tryghed i, hvad der skulle foregå og en frihed til at kunne improvisere i formen.

Antallet af værter

Der var tydelige fordele i at være to værter ved salonen. De kunne supplere hinanden, og den ene kunne holde tiden. Der var ikke nogen forældre, der kommenterede, at der var mange ansatte til stede. Og ingen virkede til at føle et ubehag ved en skæv magtbalance eller lignende. Tvært imod udtrykte en mor, at hun var tryk ved at hendes egen pædagogiske leder var til stede – for:

"De øjne er jeg vant til at kigge ind i."

Relationen som afgørende for rekruttering og værtskab

Fordelen ved at den pædagogiske leder selv personligt inviterede forældrene og var til stede som vært på salonen var, at det skabte tryghed og genkendelighed for forældrene. Mange af forældrene sagde selv, at de selvfølgelig kom, fordi de gerne ville hjælpe den pædagogiske leder – da de gerne ville give noget retur for al den støtte og hjælp, de selv har modtaget. Det var dog nemmere for de pædagogiske ledere i mindre børnehuse at invitere personligt – da de oftere stødte på forældrene. Udfordringen i de store børnehuse var distancen – og lederen følte, at de skulle 'stå og lure i garderoben' for at fange forældrene.

Hvis salonen afholdes af medarbejdere, kan det derfor være afgørende for fremmøde og udbytte, at de også selv inviterer forældrene personligt – og at det er forældre, de har et godt/nært forhold til. Den personlige henvendelse synes i det hele taget afgørende for fremmøde og indstilling fra forældrenes side, som en udtrykker det:

"Jeg vil gerne komme, hvis jeg bliver spurgt direkte. Men jeg skal spørges."

Samtalesalon som metode til at skabe fællesskaber

Ved flere af de afholdte samtalesaloner blev det af forældrene fremhævet, at denne salon var et godt eksempel på et forældre-fællesskab med åbenhed, ærlighed og tryghed – netop det de efterspurgte. De foreslog selv, at metoden kunne bruges til at skabe denne slags fællesskaber for forældre, som mangler et trygt rum til at snakke med andre forældre i samme situation som dem selv.

"Samtalesaloner som denne er jo et eksempel på, at det godt kan lade sig gøre at skabe fællesskaber, hvor man taler om de svære ting."

Flere fremhævede også størrelsen på gruppen som afgørende, hvor det med en mindre gruppe gav mulighed for, at alle kunne komme til orde – også dem, som måske var mindre tilbøjelige til at sige noget til forældremøderne. Endelig kommenterede flere også på det afgørende i at

være samlet ud fra et fælles tredje – fx en gruppe med enlige mødre eller rene fædregrupper.

Samtalesalon vs fokusgruppe

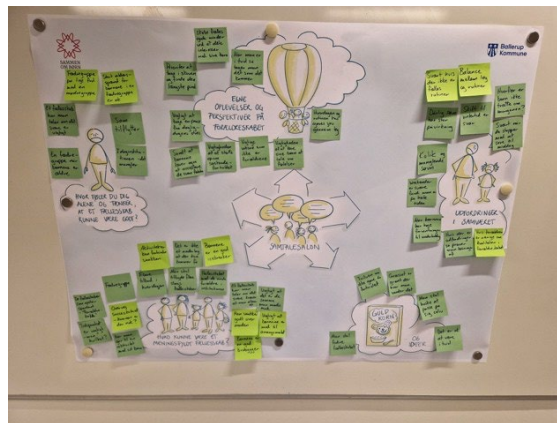
Samtalesalonen havde nogle tydelige fordele, da det uformelle og trygge rum gav en ro og ærlighed, som åbnede op for at snakke og dele om svære emner. Det var tydeligt, at den personlige invitation fra og tilstedeværelse af den pædagogiske leder var vigtig – da det var med til at skabe trygheden. Det samme rum ville ikke kunne være skabt af udefrakommende konsulenter. Og en fokusgruppe ville heller ikke kunne have skabt den samme uformelle stemning, tryghed og ærlighed. Her fungerede metoden samtalsalon bare virkelig godt.

Brugen af det visuelle stillads

Idéen var at etablere et fælles tredje gennem et synligt referat for alle i rummet, hvor forældrene blev citeret så ordret som muligt, og det lod til at fungere rigtig godt. Fx var det under opsamlingen særligt virksomt, når værten læste alle post-its op. Det gav forældrene et overblik over, alt hvad der var blevet sagt, og det fik dem til at supplere med flere pointer. Gennem stilladset blev det også tydeligt, hvad forældrene havde bidraget med – at det ikke bare var 'snak', men at der var et konkret output. Gennem en fælles gennemgang af det sagte fik værten/-erne desuden mulighed for at kvittere for forældrenes indsats.

Endelig fungerede det godt, at note-tageren sad udenfor cirklen og skrev post-its ned løbende ved et bord. Disse post-its blev først sat op på tavlen i

pauserne. Således blev deltagerne ikke forstyrrede i deres snakke ved, at der foregik aktivitet ved stilladset – eller ved at sidde og læse.

Sammensætningen af grupperne

De 10 samtalsaloner blev gennemført med forskellige grupper af forældre. Nogle var blandede, mens andre havde noget til fælles. Fx var der grupper kun bestående af fædre, bestyrelsesmedlemmer, enlige mødre, afghanske mødre eller forældre i særligt sårbare positioner.

Ved de grupper, som tydeligt havde noget eksternt til fælles, virkede der til allerede at eksistere et usagt fællesskab i gruppen, inden de startede. Det hjalp med at skabe åbenhed og tryghed helt fra starten. Som én forælder udtalte:

"Jeg anede ikke, at andre forældre sad med de samme udfordringer som mig. Jeg har jo bare siddet alene med det hele."